

STANDARDY DOSTĘPNOŚCI

W przestrzeni „Urban Lab Kielce - Miasto dla Młodych”

1. Cel i zakres standardów

Urban Lab Kielce – Miasto dla Młodych jest przestrzenią otwartą, przeznaczoną do spotkań, pracy, nauki, rozwijania inicjatyw, udziału w wydarzeniach oraz aktywności społecznej i obywatelskiej. Celem niniejszych Standardów jest zapewnienie możliwie szerokiego i równego dostępu do przestrzeni Urban Lab, organizowanych w niej działań oraz przekazywanych informacji.

Standardy określają podstawowe zasady dotyczące:

- dostępności przestrzeni Urban Lab,
- dostępności wydarzeń, spotkań i innych działań,
- dostępności informacji i komunikacji,
- dostępności materiałów cyfrowych,
- reagowania na indywidualne potrzeby uczestników,
- odpowiedzialności zespołu za zapewnianie dostępności.

Standardy stosuje się w codziennym funkcjonowaniu Urban Lab oraz przy organizacji wydarzeń, warsztatów, debat, konsultacji, spotkań, szkoleń i innych działań realizowanych w tej przestrzeni.

Dostępność rozumiana jest szeroko – jako tworzenie warunków umożliwiających korzystanie z Urban Lab osobom o różnych potrzebach i możliwościach. Dotyczy to w szczególności osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami, ale również osób doświadczających czasowych lub sytuacyjnych trudności w dostępie do przestrzeni, informacji lub komunikacji.

2. Zasady ogólne

Urban Lab kieruje się następującymi zasadami:

1. Równy dostęp

Każda osoba powinna mieć możliwość korzystania z przestrzeni i oferty Urban Lab na równych zasadach.

2. Samodzielność

Przestrzeń, informacje i sposób organizacji działań powinny w możliwie największym stopniu umożliwiać samodzielne korzystanie z oferty Urban Lab.

3. Prosta i zrozumiała komunikacja

Informacje powinny być przekazywane w sposób jasny, czytelny i dostosowany do odbiorców.

4. Elastyczność

Jeżeli standardowy sposób udziału w działaniu stanowi dla uczestnika barierę, zespół Urban Lab – w miarę możliwości organizacyjnych i technicznych – poszukuje rozwiązania alternatywnego.

5. Uwzględnianie dostępności od początku

Dostępność powinna być brana pod uwagę już na etapie planowania wydarzenia, przygotowywania materiału lub organizowania przestrzeni, a nie dopiero w odpowiedzi na pojawienie się problemu.

6. Ciągłe doskonalenie

Dostępność jest procesem. Zespół Urban Lab analizuje pojawiające się bariery, uwagi użytkowników i doświadczenia z realizowanych działań oraz wykorzystuje je do poprawy sposobu funkcjonowania przestrzeni.

3. Dostępność przestrzeni Urban Lab

Przestrzeń Urban Lab powinna być organizowana w sposób umożliwiający możliwie swobodne i bezpieczne korzystanie z niej przez osoby o różnych potrzebach.

W szczególności:

- główne ciągi komunikacyjne i przejścia powinny pozostawać wolne od zbędnych przeszkód;
- meble, wyposażenie tymczasowe, materiały promocyjne oraz elementy wykorzystywane podczas wydarzeń nie powinny utrudniać przemieszczania się;
- przy zmianie aranżacji pomieszczenia należy uwzględnić możliwość poruszania się osób z ograniczoną mobilnością;
- sposób ustawienia stołów i krzeseł powinien umożliwiać dostosowanie miejsca do potrzeb uczestników;
- elementy wyposażenia wykorzystywane przez uczestników powinny być rozmieszczane w sposób umożliwiający możliwie wygodne korzystanie z nich;
- informacje i oznaczenia umieszczane w przestrzeni powinny być czytelne i znajdować się w miejscach łatwych do zauważenia;
- należy unikać ustawiania przedmiotów w miejscach, w których mogą stanowić nieoczekiwaną przeszkodę;
- w przypadku czasowej zmiany organizacji przestrzeni, np. podczas większego wydarzenia, należy zwrócić szczególną uwagę na zachowanie dostępnych ciągów komunikacyjnych.

Osoba korzystająca z Urban Lab może zwrócić się do pracownika o pomoc lub informację dotyczącą sposobu korzystania z przestrzeni.

Zespół powinien reagować na zauważone bariery w przestrzeni. Bariery możliwe do usunięcia na bieżąco powinny być eliminowane bez zbędnej zwłoki. W przypadku barier wymagających zmian technicznych lub organizacyjnych informacja o nich powinna zostać przekazana osobie odpowiedzialnej za funkcjonowanie przestrzeni.

4. Dostępność wydarzeń, spotkań i warsztatów

Dostępność powinna być uwzględniana na etapie przygotowywania wydarzeń organizowanych przez Urban Lab.

Przy planowaniu wydarzenia należy w szczególności:

- dobrać przestrzeń odpowiednią do planowanej liczby uczestników i charakteru wydarzenia;
- zapewnić możliwie swobodny dostęp do miejsc przeznaczonych dla uczestników;
- pozostawić możliwość zmiany ustawienia sali, jeżeli wymaga tego potrzeba uczestnika;
- przekazać uczestnikom jasną informację o miejscu, terminie, godzinie i zasadach udziału;
- w przypadku zapisów na wydarzenie umożliwić uczestnikom zgłoszenie szczególnych potrzeb związanych z udziałem;
- w miarę możliwości przekazywać wcześniej materiały, z którymi uczestnicy powinni się zapoznać;
- podczas dłuższych wydarzeń uwzględniać przerwy;

- zapewnić możliwość zadawania pytań i komunikowania potrzeb osobie prowadzącej lub organizatorowi.

W formularzu rejestracyjnym, wiadomości dotyczącej zapisów lub innym odpowiednim miejscu można zamieścić pytanie:

„Czy potrzebujesz szczególnych warunków, aby móc w pełni uczestniczyć w wydarzeniu? Jeśli tak, napisz nam, czego potrzebujesz.”

Zgłoszone potrzeby powinny być analizowane indywidualnie. Jeżeli organizator nie może zapewnić wskazanego rozwiązania, powinien skontaktować się z uczestnikiem i – jeżeli jest to możliwe – zaproponować alternatywną formę udziału lub wsparcia.

5. Dostępność informacji i komunikacji

Informacje kierowane do użytkowników Urban Lab powinny być możliwie jasne, konkretne i zrozumiałe.

W komunikacji należy:

- przekazywać najważniejszą informację wprost;
- stosować krótkie zdania i czytelną strukturę tekstu;
- unikać niepotrzebnego języka urzędowego, specjalistycznego oraz nadmiernej liczby skrótów;
- wyjaśniać pojęcia, które mogą nie być zrozumiałe dla odbiorców;
- stosować nagłówki, akapity i listy, jeżeli ułatwiają odbiór informacji;
- jasno wskazywać, czego oczekuje się od odbiorcy, np. zapisania się, wypełnienia formularza lub przestania odpowiedzi;
- podawać dane kontaktowe umożliwiające uzyskanie dodatkowych informacji;
- nie przekazywać kluczowych informacji wyłącznie w formie graficznej.

W przypadku komunikacji skierowanej do młodych osób należy zwracać szczególną uwagę na prostotę języka oraz unikać formalnych sformułowań, jeżeli nie są one konieczne.

6. Dostępność dokumentów i materiałów cyfrowych

Materiały przygotowywane przez Urban Lab powinny być tworzone w sposób ułatwiający korzystanie z nich również przy wykorzystaniu technologii wspomagających.

W dokumentach tekstowych należy w szczególności:

- stosować prawidłową i logiczną strukturę nagłówków;
- używać list punktowanych i numerowanych zamiast ręcznego tworzenia list;
- zachowywać logiczną kolejność treści;
- stosować czytelną czcionkę i odpowiednią wielkość tekstu;
- zapewniać odpowiedni kontrast pomiędzy tekstem a tłem;
- unikać długich fragmentów tekstu zapisywanych wyłącznie wielkimi literami;
- nie stosować koloru jako jedyne sposobu przekazywania znaczenia;
- nadawać linkom nazwy informujące o ich celu, zamiast stosowania wyłącznie określeń takich jak „kliknij tutaj”;
- dodawać tekst alternatywny do grafik i zdjęć przekazujących istotną informację;
- unikać publikowania skanów dokumentów jako jedynej dostępnej wersji treści;
- przed publikacją sprawdzać dokument pod kątem podstawowych zasad dostępności.

Jeżeli dokument jest udostępniany w formacie PDF, powinien – w miarę możliwości – powstawać na podstawie prawidłowo przygotowanego dokumentu źródłowego, a nie poprzez zeskanowanie wersji papierowej.

7. Prezentacje

Prezentacje wykorzystywane podczas wydarzeń, spotkań i warsztatów powinny wspierać przekazywaną treść, a nie stanowić bariery w jej odbiorze.

Przy ich przygotowywaniu należy:

- stosować czytelną i odpowiednio dużą czcionkę;
- ograniczać ilość tekstu na pojedynczym slajdzie;
- zachowywać odpowiedni kontrast pomiędzy tekstem i tłem;
- unikać umieszczania tekstu na niejednorodnym tle utrudniającym jego odczytanie;
- stosować zrozumiałe tytuły slajdów;
- nie opierać znaczenia wyłącznie na kolorze;
- opisywać ustnie istotne wykresy, fotografie i inne elementy wizualne prezentowane podczas spotkania;
- dodawać tekst alternatywny do istotnych elementów graficznych w pliku, jeżeli prezentacja jest udostępniana uczestnikom.

Osoba prowadząca nie powinna zakładać, że samo wyświetlenie informacji na ekranie oznacza jej skuteczne przekazanie wszystkim uczestnikom.

8. Materiały graficzne i media społecznościowe

Materiały publikowane w mediach społecznościowych powinny być przygotowywane z uwzględnieniem dostępności.

W szczególności należy:

- umieszczać najważniejsze informacje również w treści posta, a nie wyłącznie na grafice;
- stosować czytelne kroje pisma i odpowiedni kontrast;
- ograniczać ilość tekstu umieszczanego bezpośrednio na grafikach;
- dodawać tekst alternatywny do grafik i zdjęć, jeżeli pozwala na to wykorzystywane narzędzie;
- w przypadku publikacji materiałów wideo stosować napisy, w szczególności gdy wypowiedzi lub dialog są istotną częścią materiału;
- unikać nadmiernego wykorzystywania elementów utrudniających czytanie tekstu, w tym dużej liczby symboli lub emoji zastępujących słowa.

Jeżeli grafika zawiera szczegółowe informacje o wydarzeniu, najważniejsze dane – co, gdzie, kiedy i w jaki sposób można wziąć udział – powinny znaleźć się również w treści towarzyszącego komunikatu.

9. Kontakt i zgłaszanie szczególnych potrzeb

Urban Lab umożliwia uczestnikom zgłaszanie potrzeb związanych z dostępnością.

Informacja o możliwości kontaktu powinna być dostępna w szczególności przy działaniach wymagających wcześniejszych zapisów, jeżeli charakter wydarzenia uzasadnia zebranie takich informacji.

Zgłoszenie potrzeby nie powinno wymagać od uczestnika przedstawiania informacji wykraczających poza zakres niezbędny do przygotowania odpowiedniego rozwiązania.

Pracownik przyjmujący zgłoszenie powinien skoncentrować się na ustaleniu, jakiego rozwiązania potrzebuje dana osoba, a nie na przyczynie tej potrzeby.

Informacje dotyczące indywidualnych potrzeb uczestnika należy traktować z poszanowaniem jego prywatności.

10. Zapewnienie alternatywnego sposobu dostępu

Nie każdą barierę można usunąć natychmiast. Jeżeli zapewnienie określonego rozwiązania nie jest możliwe ze względów technicznych lub organizacyjnych, zespół Urban Lab powinien – w miarę możliwości – zaproponować rozwiązanie alternatywne.

Może ono polegać między innymi na:

- zmianie miejsca lub sposobu udziału;
- przekazaniu informacji w innej formie;
- udostępnieniu materiału w innym formacie;
- zapewnieniu indywidualnej pomocy pracownika;
- zmianie ustawienia przestrzeni;
- ustaleniu innego sposobu komunikacji.

Rozwiązanie alternatywne powinno w możliwie największym stopniu umożliwiać skorzystanie z tej samej informacji, usługi lub działania.

11. Rola zespołu Urban Lab

Za zapewnienie dostępności odpowiada cały zespół Urban Lab w zakresie realizowanych przez siebie zadań.

Pracownicy i osoby zaangażowane w organizację działań powinny:

- znać podstawowe zasady określone w niniejszych Standardach;
- uwzględniać dostępność podczas przygotowywania działań i materiałów;
- reagować na zgłaszane potrzeby;
- informować o zauważonych barierach;
- w miarę możliwości usuwać bariery, które mogą zostać wyeliminowane poprzez prostą zmianę organizacyjną;
- korzystać z dostępnych narzędzi służących do sprawdzania dostępności dokumentów i materiałów;
- uwzględniać doświadczenia i uwagi użytkowników przy planowaniu kolejnych działań.

Dostępność nie jest zadaniem wyłącznie jednej osoby. Powinna być elementem codziennego sposobu organizacji pracy Urban Lab.

12. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi

W przypadku wydarzeń realizowanych wspólnie z organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi, instytucjami, wykonawcami lub innymi partnerami należy informować osoby odpowiedzialne za wydarzenie o zasadach dostępności obowiązujących w Urban Lab.

Partnerzy korzystający z przestrzeni powinni organizować działania w sposób, który nie tworzy nowych barier dla uczestników.

Jeżeli materiały przygotowywane przez podmiot zewnętrzny mają być publikowane w kanałach komunikacyjnych Urban Lab, należy w miarę możliwości zweryfikować ich podstawową dostępność przed publikacją.

13. Informacja zwrotna i zgłaszanie barier

Użytkownicy Urban Lab mogą zgłaszać zespołowi zauważone bariery oraz propozycje poprawy dostępności.

Zgłoszenie może dotyczyć w szczególności:

- przestrzeni,
- wydarzenia lub sposobu jego organizacji,
- dokumentu,
- formularza,
- strony lub materiału cyfrowego,
- sposobu komunikowania informacji.

Zespół analizuje zgłoszone uwagi i, jeżeli jest to możliwe, wykorzystuje je do poprawy sposobu organizacji kolejnych działań lub funkcjonowania przestrzeni.

14. Weryfikacja dostępności

Dostępność powinna być sprawdzana nie tylko w momencie tworzenia rozwiązania, ale również podczas jego stosowania.

W szczególności:

- przed publikacją ważnego dokumentu należy sprawdzić jego strukturę i czytelność;
- przed wydarzeniem należy sprawdzić ustawienie przestrzeni;
- po istotnej zmianie aranżacji Urban Lab należy zweryfikować, czy nie powstały nowe bariery;
- przy przygotowywaniu nowych formularzy, materiałów i sposobów komunikacji należy uwzględniać zasady dostępności;
- powtarzające się uwagi uczestników powinny być analizowane jako sygnał do wprowadzenia zmian.

Do sprawdzania materiałów mogą być wykorzystywane narzędzia automatyczne, w tym funkcje sprawdzania dostępności dokumentów oraz narzędzia służące do oceny czytelności tekstu. Wynik automatycznego sprawdzenia powinien być traktowany jako pomoc, a nie jako jedyne kryterium oceny dostępności.

15. Aktualizacja Standardów

Standardy są dokumentem praktycznym i mogą być aktualizowane wraz ze zmianą sposobu funkcjonowania Urban Lab, wykorzystywanych narzędzi, organizacji przestrzeni, obowiązujących wymagań lub wniosków wynikających z doświadczeń użytkowników.

W szczególności aktualizacja może nastąpić w przypadku:

- pojawienia się nowych rodzajów działań;
- istotnej zmiany organizacji przestrzeni;
- zidentyfikowania powtarzającej się bariery;
- otrzymania istotnych uwag od użytkowników;
- zmiany wymagań dotyczących dostępności.

Celem aktualizacji jest ciągłe zwiększanie dostępności Urban Lab i dostosowywanie stosowanych rozwiązań do rzeczywistych potrzeb jego użytkowników.

16. Postanowienia końcowe

Standardy stosuje się do działań realizowanych w Urban Lab Kielce – Miasto dla Młodych odpowiednio do charakteru danego działania, wykorzystywanego materiału oraz możliwości organizacyjnych i technicznych.

Ich celem nie jest wyłącznie formalne potwierdzenie spełniania wymagań dotyczących dostępności. Standardy mają stanowić praktyczne narzędzie wspierające zespół Urban Lab w tworzeniu przestrzeni i działań możliwie dostępnych, zrozumiałych i otwartych dla różnych grup użytkowników.

Każda zidentyfikowana bariera powinna być traktowana jako informacja pozwalająca poprawić sposób funkcjonowania Urban Lab.

Kielce, 29.10.2025